

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om socialt ansvarlige finansielle produkter (initiativudtalelse)

(2011/C 21/06)

Ordførere: **Carlos TRIÁS PINTO**

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 1. oktober 2009 i henhold til forretningsordenens artikel 29, stk. 2, at udarbejde en initiativudtalelse om:

Socialt ansvarlige finansielle produkter.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Den Økonomiske og Monetære Union og Økonomisk og Social Samhørighed, som vedtog sin udtalelse den 4. maj 2010.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 463. plenarforsamling den 26.-27. maj 2010, mødet den 26. maj 2010, følgende udtalelse med 129 stemmer for, 3 imod og 2 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1 Udtrykket »socialt ansvarlige finansielle produkter« kan opfattes som alle produkter og tjenesteydelser fra bank-, forsikrings- og investeringssektoren. Denne udtalelse beskæftiger sig dog hovedsageligt med socialt ansvarlige investeringer (socially responsible investment - SRI), som foretages af kollektive investeringsfonde for såvel institutionelle investorer som den brede offentlighed. Per definition placerer kollektive investeringsfonde investeringer. For at en fond kan opnå betegnelsen social ansvarlig, må den omhyggeligt udvælge sine investeringer efter passende kriterier. De fleste fonde investerer i virksomhedsaktier. Det, det gælder om for de fleste fonde, er at kunne identificere virksomheder, som opfylder de nødvendige etiske, sociale og forvaltningsmæssige (Ethical, Social, Governance – ESG) kriterier. I erfarne SRI-miljøer vil der være en bred vifte af organisationer, som kan afgøre, om individuelle virksomheder opfylder ESG-kriterier.

1.2 Der findes mange rådgivningsorganer, som yder teknisk bistand til SRI. De internationale børsindeksers såsom *Dow Jones Sustainability DJSI Index* eller *FTSE4Good* giver relevante informationer, som er nødvendige for at etablere og forvalte fonde for socialt ansvarlige investeringer, enten generelt eller selektivt. Visse fonde kan f.eks. koncentrere sig om veletablerede virksomheder, som på fortræffelig vis opfylder standarderne for etik og god virksomhedsledelse. Andre har måske en grøn eller miljørigtig dagsorden. Alle disse varianter er mulige.

1.3 I den nuværende situation, der stadig er præget af krisen, er det nødvendigt at kanalisere investeringerne i retning af virksomheder med sociale og etiske værdier for derigennem at genvinde borgernes tillid til de finansielle markeder. En ting kan man slå fast: efter denne krise vil vi aldrig mere se »Business as usual«.

1.4 I bagklogskabens lys kan vi konstatere, at mange finansielle institutioner i de sidste år er kommet langt bagud med de sociale og forvaltningsmæssige standarder, der forventes overholdt af den type toneangivende virksomheder. Derfor opfordrer

EØSU til, at de finansielle institutioners programmer for social ansvarlighed lever op til de forventninger til etik og god virksomhedsledelse, der stilles i det 21. århundredes Europa.

1.5 De resultater, der er opnået gennem socialt ansvarlige investeringer (Socially Responsible Investment – SRI), viser, at der er en positiv sammenhæng mellem de sociale og finansielle vurderinger, der anstilles af finansieringsinstitutter, som udbyder socialt ansvarlige investeringsmidler. Det er endog således, at SRI ikke er mindre rentable og risikoen ikke større end for konventionelle investeringers vedkommende.

1.6 De kollektive investeringsinstitutter og forvaltningsorganerne for de arbejdsmarkedsorienterede pensionsfonde spiller en stor rolle for kanaliseringen af opsparingen over i produktive investeringer. Ikke desto mindre må der gøres mere ud af investeringsrådgivningen, forvaltningsteknikkerne må forbedres og i kommunikationen må der sættes mere på de menneskelige relationer og den sociale ansvarlighed.

1.7 De ansatte i finansieringsinstitutterne kan bidrage til socialt ansvarlige investeringer under hensyntagen til følgende aspekter: langsigtet perspektiv, orientering mod almenvellet, pålidelighed og grundighed i analysen.

1.8 EØSU opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tilskynde til udvikling af SRI for at fremme »standardisering« og konsolidering af de nuværende systemer til forvaltning af disse produkter ved at fremme gennemsigtig information, sammenlignelighed i investoranalysen, teknisk uddannelse og udveksling af god praksis. Noget tyder på, at finansmarkederne reagerer positivt på indførelsen af standardiseringsordninger og certificering af forvaltningsorganer.

1.9 En positiv effekt af et SRI-filter, hvad enten det er i form af lovgivning eller ved professionelle rådgivere, vil være muligheden for, at bestemte værdipapirer udelukkes fra investeringsporteføljerne, hvilket vil tilskynde virksomhederne til at forbedre deres adfærd, hvad angår miljø, sociale forhold og forvaltning.

1.10 EØSU foreslår at udvikle specifikke formidlings- og oplysningsinitiativer på det finansielle område: udarbejdelse af brochurer, uddannelse, oprettelse af specialiserede websteder og undervisning i finansiell viden i skolerne

1.11 Et af målene med oplysningsprogrammerne om finansielle forhold er at tilskynde husholdningerne til at være ansvarlige, forsigtige og fremadskuende investorer på en måde, som svarer til deres risikoprofil, økonomi og egne mål.

1.12 De sociale og demografiske ændringer gør det nødvendigt at overveje en kulturel omstilling og ændring af aktiviteterne i retning af langsigtede investeringer. EØSU anser det for nødvendigt, at det offentlige fremhjelper investeringer i de socialt ansvarlige fonde gennem indførelse af passende finansielle og skattemæssige bestemmelser samt ved hjælp af selve politikken for offentlige indkøb.

1.13 Det offentlige spiller kort sagt en vigtig rolle for udviklingen af såvel efterspørgslen efter ansvarlige investeringer (private eller institutionelle investorer) som udbuddet heraf (forvaltnings- og marketingselskaber). Den offentlige administration kan sætte skub i markedet gennem sin forvaltning af de investeringer, der foretages med statsmidler eller -reserver. Ud over at danne forbillede er det offentliges egen adfærd en vigtig katalysator, der har en kraftig kølvandseffekt.

1.14 For deres del kan udstedere og virksomheder selv mobilisere investorerne ved at gøre dem det klart, at deres bæredygtighedsstrategier er indikatorer for kvalitet i deres ledelse, hvad angår gennemsigtighed og inddragelse af disse kriterier i deres investeringsstrategier.

2. Finansieringsinstitutternes sociale ansvar

2.1 Den såkaldte »socialt ansvarlige virksomhed«, hvad angår management, frembyder muligheder for de finansieringsinstitutter, som kan reagere på samfundets forventninger til dem.

2.2 Med fremlæggelsen af Kommissionens grønne bog »Fremme af en europæisk ramme for virksomhedernes sociale ansvar«⁽¹⁾ og senere OECD's dokument »Corporate Social Responsibility«⁽²⁾ er den socioøkonomiske virksomhedsmodel, som står til ansvar over for »interessenterne«⁽³⁾. - ved at få vind i sejlene.

2.3 Hvad de finansielle institutioner angår, fremgår det af principperne for oprettelsen af sparekasser⁽⁴⁾, at disse foretagender ved siden af kreditforeninger og pensions- og livsforsikringselskaber er gået i spidsen, når det gælder virksomhedernes sociale ansvar. Deres sociale dimension, som kendetegner⁽⁵⁾ dem, omfatter specifikke mål, som ligger tæt op ad

(1) KOM(2001) 366 endelig. Se også Kommissionens meddelelse »Gennemførelse af partnerskabet for vækst og beskæftigelse: at gøre Europa til et ekspertisecenter for virksomhedernes sociale ansvar«; KOM(2006) 136 endelig.

(2) »Corporate Social Responsibility: Partners for Progress«, OECD, Paris 2001.

(3) Jf. EØSU's udtalelse om emnet »Den etiske og finansielle dimension af EU's finansielle institutioner«, EUT C 100 af 30.4.2009, s. 84.

(4) Som nedfældet i den europæiske sparekasseforenings dokument 143/90 fra 1990.

(5) E. Castelló (2005): »El liderazgo social de las Cajas de Ahorro«, FUNCAS Ediciones.

filosofien bag den »sociale økonomi«, der har stigende økonomisk og social betydning over hele verden⁽⁶⁾; dette kommer bl.a. til udtryk gennem forpligtelsen til social og arbejdsmæssig integration af personer med handicap.

2.4 Den nuværende finanskrisen startede i banksektoren, hvor bankernes alt for store risici blev forværret af et mangelfuldt banktilsyn. Centralt placeret i denne krise står de finansielle produkter (boliglån, forbrugslån, derivater og strukturerede produkter) og de moralske risici (»moral hazard«) i forbindelse med bankernes markedsføring. Risikovurderingsagenturerne har - under tydelig påvirkning af interessekonflikter - medvirket afgørende til at forværre krisen sammen med de velkendte huller i lovgivningen.

2.5 De finansielle institutioners vigtigste opgave er nu at forvalte deres virksomhed ved at gå forsigtigt og rigorøst til værks, samtidig med at de fremskaffer midler til finansiering af den produktive økonomi og husholdningernes forbrug.

2.6 På baggrund af den igangværende finanskriser må bankerne ikke lægge deres samfundsmæssige engagement på is. Krisen har desuden afdækket en grad af uansvarlig erhvervspraksis og et behov for større og bedre social ansvarlighed fra virksomhedernes side. Virksomhedernes sociale ansvar handler om deres identitet, engagement og strategi.

2.7 Derfor går EØSU ind for fastlæggelse af strategiske retningslinjer for den finansielle sektors optræden for at sætte skub i socialt ansvarlige investeringer, fremme passende skattemæssige foranstaltninger, indføre ordninger for produktstandarder, forbedre investorbekyttelsen, udbrede god bankpraksis og styrke det europæiske marked med ansvarlige og relevante finansielle tjenester.

3. Socialt ansvarlige finansielle produkter

3.1 Definition og emneområde for udtalelsen

3.1.1 Der er tale om **opsparingsprodukter** (anfordringskonti, højrentekonti, opsparing, strukturerede indlån), **investeringsprodukter** (institutter for kollektiv investering: investeringsfonde og investeringsselskaber; pension og forsikring: pensionsplaner og -fonde, pensionsordninger, finansielle livsforsikringer eller *unit-linked* forsikringer; tematiske fonde) **kreditinstrumenter og finansielle støtteredskaber** (mikrokredit, revolverende kredit, gensidige garantifonde og risikokapital), som tager hensyn til **sociale, miljø- og forvaltningsmæssige kriterier** i deres udformning uden på nogen måde at forglemme de nødvendige mål vedrørende risiko og finansiell rentabilitet.

(6) J.L. García (2009): »Las cuentas de la economía social: magnitudes y financiación del tercer sector en España, 2005« (Den sociale økonomi i tal: omfang og finansiering af den tredje sektor i Spanien, 2005). Civitas Ediciones.

Se Europa-Parlamentets beslutning om »Den sociale økonomi« af 19.2.2009, udarbejdet af Patricia Toia, ordfører.

3.1.2 Nærværende udtalelse koncentrerer sig om **investeringsprodukter** såvel på detailmarkedet som det institutionelle marked. Groft sagt går det ud på at investere i de foretagender, som opfører sig pænt og fremmer bæredygtig udvikling. Disse produkter er således udformet som effektive instrumenter, der skal bidrage til samfundets generelle udvikling ved at motivere virksomhederne til en passende adfærd, som harmonerer med investorernes interesser.

3.1.3 Man må dog ikke forveksle de socialt ansvarlige investeringsfonde med de solidariske investeringsfonde. Sidstnævnte overdrager udelukkende en procentdel af deres udbytte til sociale organer, men de følger ikke nødvendigvis socialt ansvarlige kriterier ved udvælgelsen af deres investeringer. Solidariske investeringer og socialt ansvarlige investeringer kan dog forenes i én og samme fond.

3.2 Oprindelse og udvikling

3.2.1 De socialt ansvarlige investeringer (SRI) er opstået ud fra moralske motiver. Siden 1980'erne har dette fænomen vundet større udbredelse via globaliseringen, den større miljø- og samfundsbevidsthed samt udviklingen af nye informations- og kommunikationsteknologier.

3.2.2 SRI opstod i den angelsaksiske verden (7). I Europa (8) findes der markeder, som oplever kraftige stigninger i investeringerne, såsom i Storbritannien, Holland, Norge, Frankrig, Sverige, Belgien og i mindre grad i lande som Italien, Spanien og Tyskland.

3.3 Præcisering af begreberne

3.3.1 Socialt ansvarlige investeringsfonde investerer i virksomheder. De traditionelle etiske investeringer har grundlæggende været moralsk, ideologisk eller socialt begrundede, mens man i dag på integreret vis og med et langsigtet perspektiv søger at inddrage økonomiske, miljømæssige og sociale aspekter af virksomhedernes resultater.

3.3.2 Investeringsbeslutningerne følger kriterier for socialt ansvar (filter), som går ud på at udelukke visse investeringer og udvælge dem, som opviser en bedre adfærd. Udfordringen for de socialt ansvarlige investeringer er således at påvirke virksomhedernes strategier fremover og bringe investorernes værdinormer i samklang med de værdier, der kendetegner målet for deres investeringer.

(7) Eurosif (2008). Aktiverne nåede i USA op på 1 917 mia. EUR i 2007.

(8) Eurosif (2008). I Europa beløb de socialt ansvarlige investeringer sig til 2 665 mia. EUR i 2007.

3.3.3 I vurderingerne anvendes op til 60 kriterier. Nogle af de mest anvendte kriterier vises i nedenstående skema (9).

Udelukkelseskriterier	Positive kriterier
Våben	Lige muligheder
Dyreforsøg	Genanvendelse
Udnyttelse af den tredje verden	Energibesparelse og bevarelse af naturens ressourcer
Forurening	Gennemsigtig information
Genetisk modificering	Samfundsengagement
Pornografi, tobak og alkohol	Støtte til almen og faglig uddannelse
Miljøforringelse	Standardisering af produkter

3.3.3.1 Ovenstående liste skal ikke forstås således, at de virksomheder, hvis aktiviteter falder ind under udelukkelseskriterierne, forvaltes på en uansvarlig måde. Tværtimod kan de godt følge de højeste etiske standarder i den måde, de driver forretning på, selv om nogle investorer måske vil finde en bestemt sektor, f.eks. våben, moralsk forkastelig.

3.3.4 De bæredygtighedskriterier, der anvendes inden for SRI, bør opfattes som dynamiske, således at de giver mulighed for at inddrage nye vigtige aspekter på CSR-området (corporate social responsibility). For eksempel ville det, hvad angår lige muligheder, være interessant at inddrage værdibaserede kriterier i relation til personer med handicap, såsom indikatorer for beskæftigelsesmæssig integration eller adgangsforskel til arbejdspladser, forretninger, produkter og tjenesteydelser.

3.3.5 For at udarbejde sammenlignelige data om udviklingen i SRI på verdensplan må man pga. opsplitningen af markederne skelne mellem det institutionelle marked (stort set identisk med de arbejdsmarkedsorienterede pensionskasser) og detailmarkedet (begrænset til investeringsfondene).

3.4 Nye institutioner

3.4.1 Finansmarkedets institutioner har udviklet mekanismer til inddragelse af bæredygtighed i deres forvaltningspraksis. Dialogen med deres »stakeholdere« er fælles for såvel de såkaldte traditionelle banker som de etiske banker (10) og kan foregå gennem møder eller kommunikation via elektroniske platforme.

(9) Muñoz *et al.* (2004): »The social responsibility performance of ethical and solidarity funds: An approach to the case of Spain«. Business Ethics. A European Review. Bd. 13, nummer 2/3 april, juli.

(10) Begrebet »etisk« er alment accepteret betegnelse, som ikke udelukker andre, såsom »samfundsbevidst«, »alternativ« eller »social«. Jf. INVERCO (Etisk Udvalg) (1999).

3.4.2 Udviklingen af SRI har ført til oprettelse af nye institutioner eller tilpasning af de traditionelle, som beskæftiger sig med udarbejdelse og formidling af internationale børsnoteringer (for eksempel Dow Jones' indeks for bæredygtighed eller FTSE4Good), udarbejdelse og markedsføring af databaser, agenter for bæredygtighedsanalyser og rådgivning i socialt ansvarlige investeringer osv.

3.4.3 For udviklingen af FN's principper for ansvarlige investeringer har Europa-Kommissionen spillet en aktiv rolle. Oprettelsen af »Social Investment Forum« (SIF), i USA, og »European Social Investment Forum« (Eurosif), i Europa, har fremhjulpet dialogen med stakeholderne ⁽¹¹⁾.

3.5 Porteføljestyling

3.5.1 Den socioøkonomiske indfaldsvinkel udbygger de klassiske finansielle modeller med målestokke for social rentabilitet, så man ikke kun ser på rentabilitet i forhold til risiko. Socialt ansvarlige investeringer baserer deres mål i forbindelse med udvælgelsen af investeringer på sociale og miljømæssige kriterier samt kriterier for god forvaltningsskik i tilslutning til rent finansielle kriterier.

3.5.2 I de seneste år har man anerkendt behovet for en ramme for socialt ansvar på det finansielle område, hvilket har ført til indførelsen af begreberne bæredygtige eller socialt ansvarlige finanser (»Sustainable Finance«). Denne tendens er blevet ledsaget af teorien vedrørende »Behavioral Finance« og analyserer ikke alene aktørernes økonomiske og psykologiske adfærd, men også deres sociale og miljømæssige indstilling ⁽¹²⁾.

3.5.3 Det er især agenturerne for bæredygtighedsanalyser ⁽¹³⁾, som har udviklet teknikkerne til evaluering og klassificering af virksomhedernes adfærd mht. social ansvarlighed gennem anvendelse af forskellige evalueringsmetoder. Faktisk tyder resultaterne af forskellige undersøgelser på dette område på, at socialt ansvarlige investeringer ikke er ensbetydende med, at investorerne må vinke farvel til økonomisk rentabilitet inden for en mellemlang og lang indtjeningshorisont.

3.6 Standardisering af produkter

3.6.1 For at kunne indføre og fremme socialt ansvarlige finansielle produkter (hvad enten der er tale om investering, opsparing eller finansiering) må man først helt klart definere de krav, de skal opfylde og som skal sikre, at principperne for socialt ansvar og procedurerne for opfølgning, løbende overvågning og gennemsigtighed bliver fulgt.

3.6.2 Eksempelvis er den spanske standardiserings- og certificeringsorganisation (AENOR) ⁽¹⁴⁾ ved at revidere en standard for socialt ansvarlige finansielle produkter (UNE 165001: 2002 EX, etiske finansielle instrumenter) med det mål at opstille generelle krav, der kan vejlede de institutioner, som ønsker at udvikle og markedsføre dem, og skabe størst mulig gennemsigtighed og information om disse etiske kriterier over for brugerne.

3.6.3 Parallelt hermed er der i flere EU-lande gennem de seneste år udarbejdet kriterier for selvregulering af sektoren ⁽¹⁵⁾ – i mange tilfælde på initiativ af de statslige overvågningsorganer – for at kunne indregistrere det stigende antal nye socialt ansvarlige investeringsfonde, som dukker op. Revisorer og professionelle rådgivere sikrer yderligere kontrol.

3.6.4 Det er ligeledes værd at fremhæve initiativet fra Eurosif og flere af medlemsstaternes sociale investeringsfora til at fremme gennemsigtigheden i anvendelsen af disse kriterier. Forbrugeren får dermed oplysninger om de anvendte kriterier og deres opfyldelse, uden at der gives nogen vurdering af produkternes kvalitet eller ansvarlighed.

3.6.5 Initiativet til at fremme sammenlignelighed mellem de rapporter, der udarbejdes af de finansielle institutioner vedrørende socialt ansvarlige investeringer, sigter mod at udforme en form for standardiseret model, som kan give investorerne i forskellige EU-lande den nødvendige information.

4. Systemer til forbrugerbeskyttelse

4.1 Forbrugernes tillid til udbydere af finansielle tjenester er blevet svækket pga. finanskrisen. Der sættes spørgsmålstegn ved sektorens moral, og de finansielle institutioner kan benytte denne lejlighed til at tilskynde til indførelse og konsolidering af socialt ansvarlige finansielle produkter.

4.2 Forbedring af kundeinformationen

4.2.1 En af følgerne af den finansielle krise er, at reguleringsmyndighederne bekymrer sig mere om opsparerne og investorerne. Denne holdning er blevet styrket gennem voldgiftsudvalg, oplysende brochurer og vejledninger, overvågning af reklamer ⁽¹⁶⁾ (skal være klar, objektiv og ikke-vildledende) for alle finansielle produkter; oprettelse af »klageinstanser« eller en »forbrugerombudsmand«.

⁽¹⁴⁾ AENOR (2008): »Ética. Sistema de gestión de la responsabilidad social de las empresas« (Etik. Systemer til forvaltning af virksomhedernes sociale ansvar).

⁽¹⁵⁾ Tilsynsudvalgene for de arbejdsmarkedsorienterede pensionsfonde oplyser, om de følger kriterier for socialt ansvar i deres investeringsbeslutninger eller ej.

⁽¹⁶⁾ Jf. EØSU's udtalelse om »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2003/71/EF om det prospekt, der skal offentliggøres, når værdipapirer udbydes til offentligheden eller optages til handel, og af direktiv 2004/109/EF om harmonisering af gennemsigtighedskrav i forbindelse med oplysninger om udstedere, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked«, KOM(2009) 491 endelig – CESE 257/2010.

⁽¹¹⁾ Jf. EØSU's udtalelse om »Kapitalfonde, hedgefonde og statsejede investeringsfonde og deres indvirkning på industrielle ændringer i Europa«, EUT C 128 af 18.5.2010, s. 56.

⁽¹²⁾ På dette område er de pionerstudier, som Amartya Sen (1970) står bag, af stor betydning: »Collective choice and social welfare«, Holden-Day.

⁽¹³⁾ De tilbyder investorerne rådgivning og fungerer som kontrolorgan.

4.2.2 Ikke desto mindre sker det i praksis, at kunderne ikke får den information, de har behov for. En nylig undersøgelse foretaget af Kommissionen⁽¹⁷⁾ afslører uregelmæssigheder begået af europæiske banker, såsom uigennemsigthed og høje priser for kontogebyrer samt vanskeligheder med at sammenligne tilbud fra forskellige banker og vælge det mest fordelagtige.

4.2.3 Gennemsigthed over for kunderne forudsætter klar, præcis, forståelig og sammenlignelig information. Nærmere bestemt bør de socialt ansvarlige produkter som minimum ledsages af den anvendte definition af SRI, de praktiske kriterier, der er fulgt (SRI-filter), sammensætningen af SRI-udvalget⁽¹⁸⁾, administrations- og depotafgift osv. samt afgivelsen af uafhængige periodiske rapporter om produktets overensstemmelse med det samfundsansvarlige værdigrundlag.

4.2.4 Information via en kundeservicewebside bidrager til stadig forbedring (nøgleelement i tjenestekvaliteten) og ansvarlig levering af »eftersalgsservice« i hele produktets livscyklus, eller indtil kunden afhænder det.

4.3 Bedre oplysning om finansielle forhold

4.3.1 Formidling af finansiell viden er en af de opgaver, som bør løses i et samarbejde mellem den offentlige og private sektor for at gøre noget ved det problem, at det finansielle miljø bliver stadig mere kompliceret. Ikke desto mindre bør denne viden formidles uafhængigt af afsætningsinteresser knyttet til konkrete finansielle produkter.

4.3.2 For at øge kendskabet til finansielle forhold i befolkningen er tilsynsmyndighederne og de finansielle institutioner fremkommet med forskellige initiativer, som indgår i de såkaldte planer for formidling af finansiell viden med det specifikke mål at forhindre overdreven gældssætning i husholdningerne og gøre det lettere for dem at udvælge produkter, der passer til deres risikoprofil og formueforhold.

4.3.3 De foranstaltninger, der er gennemført til formidling af finansiell viden, er med til at opbygge tillid til det finansielle system, og EU har anerkendt betydningen heraf såvel i Kommissionens meddelelse om Formidling af finansiell viden⁽¹⁹⁾ som i slutkonklusionerne fra rådsmødet (ECOFIN) den 14. maj 2008⁽²⁰⁾.

⁽¹⁷⁾ »Data collection for prices of current accounts provided to consumers«, Europa-Kommissionen, 2009, http://ec.europa.eu/consumers/strategy/docs/prices_current_accounts_report_en.pdf.

⁽¹⁸⁾ Kollegialt organ, som bistår den finansielle institution eller det organ, som forvalter eller føre tilsyn med produktet, for at overvåge den korrekte anvendelse af det etiske filter og revidere den information, der skal stilles til rådighed. Skønt det ikke altid er tilfældet, bør hvert enkelt finansielt produkt have sit eget specifikke udvalg.

⁽¹⁹⁾ KOM(2007) 808 endelig.

⁽²⁰⁾ Rådets pressemeddelelse nr. 8850/08 (Presse 113), s. 14.

4.3.4 Tilskyndelsen til gennemførelse af SRI-studier og uddannelse af markedsaktørerne gør det muligt at vedtage bedste praksis for de finansielle institutioner i deres bæredygtighedspolitikker. Undervisningsmaterialet og adfærdskodekserne er et godt udgangspunkt for udviklingen af oplysningsinitiativer.

4.4 Finansiell rådgivning

4.4.1 Endvidere kræver MiFID-direktivet⁽²¹⁾, at de finansielle institutioner styrker investorbekyttelsen og tilbyder deres kunder produkter, som egner sig til de respektive investors profil. Desuden kræves det, at der skelnes klart mellem rådgivning og markedsføring, og at de finansielle formidlere har et grundigt kendskab til de produkter, de bringer på markedet. Ud fra dette perspektiv bør man i forbindelse med egnethedstesten spørge kunden, om han er enig i SRI-politikkerne, når man tilbyder eller tildeler ham (porteføjepleje) de mest egnede SRI-produkter.

4.4.2 Især bør de socialt ansvarlige finansielle produkter omfatte procedurer for intern kontrol, som identificerer investeringsrisiciene og holder øje med, om der opstår interessekonflikter, og rapporterer behørigt til SRI-udvalget (som hovedsageligt bør bestå af eksterne eksperter for at sikre objektivitet i deres observationer).

5. Fremtidsudsigterne for de socialt ansvarlige investeringer

5.1 De socialt ansvarlige investeringer kan gå styrket ud af en tid som denne, hvis investorerne kan se forskel på de virksomheder, der vælger at leve op til virksomhedernes sociale ansvar i et langsigtet perspektiv, og de virksomheder, der udelukkende bruger dette som et marketingsredskab.

5.2 De arbejdsmarkedsorienterede pensionsfonde fremstår som den store drivkraft bag væksten i de socialt ansvarlige investeringer. Ifølge Ramón Jáuregui⁽²²⁾ vil den mulige anvendelse i Spanien af 10 % af midlerne fra socialsikringens reservefond efter bæredygtige kriterier⁽²³⁾ kunne fremme udviklingen af en samfundsansvarlig kultur.

5.3 Som en god praksis for mobilisering af erhvervslivet og de offentlige myndigheder er det værd at nævne initiativer såsom »Medal of Social Solidarity«, der organiseres af en af Polens største arbejdsgiverorganisationer - »Business Centre Club«. Dette er en særlig udmærkelse til personer - også CEO'er - som har gjort en indsats for at udbrede ideen om virksomhedernes sociale ansvar. Medaljerne uddeles i overværelse af flere hundrede CEO'er, ministre, diplomatiske korps,

⁽²¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter.

⁽²²⁾ Medlem af Europa-Parlamentet og gruppen »Alternativa Responsable« (ansvarligt alternativ).

⁽²³⁾ Flere lande i Den Europæiske Union har en sådan fond.

Polens premierminister eller endog præsident, Kommissionens formand eller EØSU's formand.

5.4 For at de socialt ansvarlige investeringer kan finde deres leje, opfordrer EØSU til opbakning fra de offentlige institutioners side med det mål at lette indførelsen af passende lovrammer, tilskynde til investering efter bæredygtige kriterier, samarbejde om at synliggøre eksempler på god praksis og fremme investeringer i finansielle produkter af denne art f.eks. gennem passende skatteordninger ⁽²⁴⁾. En meget effektiv måde at fremhjælpe markedet er at indføre disse kriterier for egne investeringer med såvel fast som variabelt udbytte via de stats-ejede investeringsfonde eller socialsikringsreservefondene, som det er tilfældet i Frankrig. På lovgivningsområdet og set ud fra

et gennemsigtighedsperspektiv skal der henvises til den effekt, der kan opnås gennem udvikling af ordninger, som tilskynder forvaltningsorganerne for investeringsfondene og de arbejdsmarkedsorienterede pensionsfonde til at oplyse, om de følger sociale og miljømæssige kriterier ved udvælgelsen af investeringer, som det er tilfældet i Storbritannien.

5.5 EØSU understreger, at det er vigtigt, at virksomhederne engagerer sig, og at de finansielle formidlere agerer aktivt på finansmarkederne. Forvaltningsorganerne for arbejdsmarkeds-pensionsfondene, komitéerne for SRI-produkter, tilsynsudvalgene og fagforeningerne er aktører, som kan sætte skub i markedet for socialt ansvarlige investeringsmidler.

Bruxelles, den 26. maj 2010

Mario SEPI
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽²⁴⁾ Economistas sin Fronteras (2007): «Cómo fomentar la inversión socialmente responsable en España», UNED (Økonomer uden grænser (2007): Hvorledes kan man fremme socialt ansvarlige investeringer i Spanien, UNED).